Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

1 martie 2012*

„Directiva 91/439/CEE și Directiva 2006/126/CE — Recunoaștere reciprocă a permiselor de conducere — Refuzul unui stat membru de a recunoaște unei persoane care nu are aptitudinea fizică și psihică necesară pentru a conduce potrivit reglementării acestui stat validitatea unui permis de conducere eliberat de un alt stat membru”

În cauza C-467/10,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Landgericht Gießen (Germania), prin decizia din 21 septembrie 2010, primită de Curte la 28 septembrie 2010, în procedura penală împotriva

Baris Akyüz,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul J. N. Cunha Rodrigues, președinte de cameră, domnii U. Lõhmus, A. Rosas (raportor), A. Ó Caoimh și A. Arabadjiev, judecători,

avocat general: doamna V. Trstenjak,

grefier: domnul K. Malacek, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 26 octombrie 2011,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru domnul Akyüz, de J. Häller, Rechtsanwalt;

— pentru guvernul german, de T. Henze și de N. Graf Vitzthum, în calitate de agenți;

— pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de S. Varone, avvocato dello Stato;

— pentru Comisia Europeană, de G. Braun și de N. Yerrell, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

* * Limba de procedură: germana.

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 1 alineatul (2) și a articolului 8 alineatele (2) și (4) din Directiva 91/439/CEE a Consiliului din 29 iulie 1991 privind permisele de conducere (JO L 237, p. 1, Ediție specială, 07/vol. 2, p. 62), precum și a articolului 2 alineatul (1) și a articolului 11 alineatul (4) din Directiva 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 2006 privind permisele de conducere (JO L 403, p. 18, Ediție specială, 07/vol. 17, p. 216).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei proceduri penale declanșate împotriva domnului Akyüz, resortisant german, pentru faptul că, la 5 decembrie 2008 și la 1 martie 2009, acesta a condus autovehicule pe teritoriul german fără a poseda permisul de conducere necesar în acest scop.

Cadrul juridic

Reglementarea Uniunii

Directiva 91/439

3 Primul considerent al Directivei 91/439 enunță:

„întrucât, în sensul politicii comune de transport și pentru a contribui la îmbunătățirea siguranței traficului rutier, precum și pentru a facilita circulația persoanelor stabilite într-un alt stat membru decât cel în care au luat examenul pentru permis de conducere, este de dorit existența unui model comunitar pentru permisul de conducere național, fără nicio obligație de schimbare a permiselor.”

4 În temeiul celui de al patrulea considerent al aceleiași directive, din motive de siguranță rutieră, se recomandă stabilirea condițiilor minime pentru emiterea unui permis de conducere.

5 Potrivit articolului 1 alineatul (2) din directiva menționată, „[p]ermisele de conducere emise de statele membre se recunosc reciproc”.

6 Articolul 7 alineatul (1) din Directiva 91/439 prevede:

„(1) Permisele de conducere mai pot fi emise doar acelor solicitanți:

(a) care au luat proba de aptitudini și cunoștințe practice și o probă de cunoștințe teoretice și care îndeplinesc normele medicale, conform dispozițiilor din anexele II și III;

(b) care au domiciliul stabil pe teritoriul statului membru care emite licența sau pot prezenta documente doveditoare din care să rezulte că studiază pe teritoriul acestui stat de minimum șase luni.”

7 Articolul 8 alineatele (2) și (4) din aceeași directivă prevede:

„(2) Sub rezerva respectării principiului teritorialității legislației penale și polițienești, statele membre în care are domiciliul stabil pot să aplice posesorului unui permis de conducere, emis de un alt stat membru, propriile dispoziții de drept intern privind limitarea, suspendarea, retragerea sau anularea dreptului de conducere și, dacă este necesar, să schimbe permisul în acest sens.

[…]

(4) Un stat membru poate să refuze recunoașterea valabilității oricărui permis de conducere emis de un alt stat membru unei persoane care este, pe teritoriul primului stat, subiectul uneia din măsurile menționate în alineatul (2).

De asemenea, un stat membru poate să refuze emiterea unui permis de conducere unui solicitant care este subiectul acestei măsuri în alt stat membru."

Directiva 2006/126

8 Potrivit articolului 2 alineatul (1) din Directiva 2006/126, „[p]ermisele de conducere eliberate de statele membre sunt recunoscute reciproc".

9 Articolul 7 alineatele (1) și (5) din directiva respectivă prevede:

„(1) Permisele de conducere se eliberează numai solicitanților care:

(a) au promovat un test de verificare a aptitudinilor și comportamentului și un test teoretic și îndeplinesc normele medicale, în conformitate cu dispozițiile anexelor II și III;

[…]

(e) au reședința obișnuită pe teritoriul statului membru care eliberează permisul sau pot dovedi că urmează studii pe teritoriul statului membru respectiv de cel puțin șase luni.

[…]

(5) […]

Fără a aduce atingere articolului 2, un stat membru care eliberează un permis ia toate măsurile pentru a se asigura că o persoană îndeplinește cerințele prevăzute la alineatul (1) din prezentul articol și aplică dispozițiile sale naționale privind anularea sau retragerea dreptului de a conduce, în cazul în care se stabilește că a fost eliberat un permis fără respectarea acestor cerințe."

10 Articolul 11 alineatul (4) din Directiva 2006/126 are următorul cuprins:

„Un stat membru refuză eliberarea unui permis de conducere unui solicitant al cărui permis de conducere face obiectul unei restricții, suspendări sau retrageri într-un alt stat membru.

Un stat membru refuză să recunoască valabilitatea oricărui permis de conducere eliberat de un alt stat membru unei persoane al cărei permis de conducere face obiectul unei restricții, suspendări sau retrageri pe teritoriul statului membru anterior.

De asemenea, un stat membru poate refuza eliberarea unui permis de conducere unui solicitant al cărui permis a fost anulat într-un alt stat membru."

11 Articolul 16 alineatele (1) și (2) din directiva respectivă prevede:

„(1) Statele membre adoptă și publică, până la 19 ianuarie 2011, actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma articolului 1 alineatul (1), articolului 3, articolului 4 alineatele (1), (2), (3) și (4) literele (b)-(k), articolului 6 alineatul (1), alineatul (2) literele (a), (c), (d) și (e), articolului 7 alineatul (1) literele (b), (c) și (d), alineatele (2), (3) și (5), articolului 8, articolului 10, articolului 13, articolului 14, articolului 15 și anexelor I punctul 2, II punctul 5.2 privind categoriile A1, A2 și A, [și anexelor] IV, V și VI. Statele membre comunică de îndată Comisiei textele acestor dispoziții.

(2) Statele membre aplică aceste dispoziții de la 19 ianuarie 2013.”

12 Articolul 17 primul paragraf din aceeași directivă prevede:

„Directiva 91/439/CEE se abrogă de la 19 ianuarie 2013, fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre cu privire la termenele indicate în anexa VII partea B pentru transpunerea respectivei directive în dreptul național.”

13 Articolul 18 din Directiva 2006/126 are următorul cuprins:

„Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 2 alineatul (1), articolul 5, articolul 6 alineatul (2) litera (b), articolul 7 alineatul (1) litera (a), articolul 9, articolul 11 alineatele (1), (3), (4), (5) și (6), articolul 12 și anexele I, II și III se aplică de la 19 ianuarie 2009.”

Reglementarea națională

14 Articolul 28 alineatele (1), (4) și (5) din Regulamentul privind accesul persoanelor la traficul rutier (Regulamentul privind permisele de conducere) [Verordnung über die Zulassung von Personen zum Straßenverkehr (Fahrerlaubnis-Verordnung)] din 18 august 1998 (BGBl. 1998 I, p. 2214), în versiunea în vigoare până la 15 ianuarie 2009 (denumit în continuare „FeV”), prevedea:

„(1) Posesorii unui permis de conducere valabil al [Uniunii Europene] sau al [Spațiului Economic European (SEE)], cu reședința obișnuită, în sensul articolului 7 alineatul (1) sau (2), în Germania, sunt autorizați – sub rezerva limitării prevăzute la alineatele (2)-(4) – să conducă vehicule în această țară, în conformitate cu drepturile care le sunt recunoscute. Condițiile care se aplică permiselor de conducere străine sunt respectate de asemenea în Germania. În lipsa unor dispoziții contrare, dispozițiile prezentului regulament se aplică acestor permise de conducere.

[…]

(4) Autorizația menționată la alineatul (1) nu se aplică posesorilor unui permis de conducere al [Uniunii] sau al SEE

1. al căror permis este eliberat doar cu titlu temporar, în scopul formării sau în alt scop,

2. care, la data eliberării permisului, aveau reședința obișnuită pe teritoriul Germaniei, cu excepția cazului în care aceștia au obținut permisul de conducere în calitate de student sau de elev, în sensul articolului 7 alineatul 2, în cursul unei perioade de ședere de minimum șase luni,

3. al căror permis de conducere a făcut în Germania obiectul unei măsuri de retragere provizorii sau definitive adoptate de un tribunal ori al unei măsuri de retragere executorii cu efect imediat sau al unei măsuri definitive adoptate de o autoritate administrativă, cărora le-a fost refuzat permisul de conducere printr-o decizie definitivă sau cărora nu le-a fost retras permisul de conducere numai pentru că au renunțat între timp la acesta,

4. cărora, în urma unei hotărâri judecătorești definitive, nu li se poate elibera un permis de conducere sau

5. în cazul în care li s-a aplicat interdicția de a conduce un autovehicul în statul care a emis permisul de conducere sau în statul în care au reședința obișnuită sau în cazul în care permisul de conducere al acestora a fost confiscat, reținut sau pus sub sechestru în conformitate cu articolul 94 din Codul de procedură penală german.

(5) Dreptul de a utiliza în Germania un permis de conducere al [Uniunii] sau al SEE după adoptarea uneia dintre deciziile menționate la alineatul (4) punctele 3 și 4 este acordat la cerere în cazul în care au dispărut motivele care au justificat retragerea sau interdicția de a solicita dreptul de a conduce. Articolul 20 alineatele (1) și (3) [din FeV] se aplică în mod corespunzător."

15 Articolul 28 alineatele (1), (4) și (5) din FeV, în versiunea care rezultă din Regulamentul din 7 ianuarie 2009 (BGBl. 2009 I, p. 29), are ca obiect transpunerea în dreptul german a articolului 11 alineatul (4) din Directiva 2006/126. Alineatele (4) și (5) au următorul cuprins:

„(4) Autorizația menționată la alineatul (1) nu se aplică posesorilor unui permis de conducere al [Uniunii] sau al SEE

[…]

2. care, potrivit mențiunilor care figurează în permisul de conducere sau informațiilor incontestabile care provin de la statul membru emitent, aveau, la data emiterii acestuia, reședința obișnuită în Germania, cu excepția situației în care au obținut permisul în timpul unei ședere de cel puțin șase luni în calitate de elevi sau de studenți, în sensul articolului 7 alineatul (2),

3. al căror permis de conducere a făcut în Germania obiectul unei măsuri de retragere provizorii sau definitive adoptate de o instanță ori al unei măsuri de retragere executorii cu efect imediat sau al unei măsuri definitive adoptate de o autoritate administrativă, cărora le-a fost refuzat permisul de conducere printr-o decizie definitivă sau cărora nu le-a fost retras permisul de conducere numai pentru că au renunțat între timp la acesta.

[…]

În cazurile prevăzute la prima teză punctele 2 și 3, autoritatea poate să adopte un act administrativ prin care se constată că persoana interesată nu are dreptul de a conduce. Prima teză punctele 3 și 4 se aplică numai în cazul în care măsurile menționate sunt înregistrate în Registrul central de circulație și nu sunt revocate în temeiul articolului 29 din Legea privind traficul rutier (Straßenverkehrsgesetz).

(5) Dreptul de a utiliza în Germania un permis de conducere al [Uniunii] sau al SEE după adoptarea uneia dintre deciziile menționate la alineatul (4) punctele 3 și 4 este acordat la cerere în cazul în care au dispărut motivele care au justificat retragerea sau interdicția de a solicita dreptul de a conduce. Alineatul (4) a treia teză, precum și articolul 20 alineatele (1) și (5) se aplică în mod corespunzător."

16 Articolul 21 alineatul (1) punctul 1 din Legea privind traficul rutier prevede:

„(1) Se aplică o pedeapsă cu închisoarea de un an sau o amendă

1. oricărei persoane care conduce un vehicul fără a se afla în posesia unui permis necesar în acest scop

[…]"

Situația de fapt din acțiunea principală și întrebările preliminare

17 Domnul Akyüz, născut în 1989, a fost condamnat penal de mai multe ori, între 2004 și 2008, printre altele pentru vătămare corporală, conducere fără permis, șantaj sub formă agravată în grup organizat, precum și amenințări și insulte.

18 La 4 martie 2008, domnul Akyüz a depus la Landrat des Wetteraukreises (președintele departamentului Wetterau, denumit în continuare „Landrat") o cerere privind eliberarea unui permis de conducere pentru autovehiculele din categoria B. Prin înscrisul din 12 iunie 2008, Landrat a condiționat eliberarea permisului de prezentarea unui raport favorabil de expertiză medico-psihologică a solicitantului. Acesta din urmă s-a supus expertizei cerute. În raportul de expertiză din data de 8 septembrie 2008, expertul care l-a examinat pe domnul Akyüz a ajuns la concluzia că nu se poate estima că persoana interesată îndeplinește condițiile fizice și psihice necesare pentru a conduce în siguranță pe drumurile publice un autovehicul din grupa 1 (categoriile B, L, M, S). Expertul a indicat că există elemente care sugerează tendințe accentuate de agresivitate în cazul solicitantului respectiv.

19 Prin decizia din 10 septembrie 2008, rămasă definitivă, Landrat a respins cererea de eliberare a permisului de conducere pentru motivul că domnul Akyüz nu îndeplinește cerințele fizice și psihice necesare pentru a conduce în siguranță un autovehicul.

20 La 24 noiembrie 2008, domnul Akyüz a obținut în orașul Děčín (Republica Cehă) un permis de conducere pentru conducerea vehiculelor din categoria B. Potrivit informațiilor furnizate de Ambasada Germaniei la Praga, nici autoritatea pentru străini competentă, nici poliția din Děčín nu dețin informații pe baza cărora să se poată stabili în mod clar dacă domnul Akyüz locuia în Republica Cehă la acea dată. Conform unui e-mail trimis de serviciile acestei ambasade la 6 octombrie 2009, autoritatea respectivă deține doar o declarație pentru perioada cuprinsă între 1 iunie 2009 și 1 decembrie 2009. Permisul de conducere ceh al domnului Akyüz ar fi fost emis la Děčín la 8 iunie 2009. Din fotocopia permisului menționat rezultă însă că acesta a fost eliberat prima dată la 24 noiembrie 2008.

21 La 5 decembrie 2008 și la 1 martie 2009, autoritățile germane au constatat că domnul Akyüz a condus vehicule în Germania.

22 Prin hotărârea din 17 decembrie 2009, Amtsgericht Friedberg, în complet de Jugendschöffengericht (instanță pentru minori), a reținut că domnul Akyüz se face vinovat de conducere fără permis în cele două cazuri menționate mai sus.

23 Domnul Akyüz a formulat apel împotriva acestei hotărâri la Landgericht Gießen.

24 Având îndoieli în special cu privire la aspectul dacă autoritățile germane sunt obligate să recunoască permisul de conducere eliberat domnului Akyüz de autoritățile cehe competente, în condițiile în care acestuia nu i s-a retras permisul de către autoritățile Republicii Federale Germania, ci doar a fost refuzată eliberarea unui permis persoanei interesate în acest stat membru, Landgericht Gießen a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„a) Articolul 1 alineatul (2) coroborat cu articolul 8 alineatele (2) și (4) din Directiva 91/439 […]

b) Articolul 2 alineatul (1) coroborat cu articolul 11 alineatul (4) din Directiva 2006/126 […]

trebuie interpretate în sensul că:

1) se opun ca un stat membru (statul gazdă) să refuze recunoașterea pe teritoriul său a unui permis de conducere eliberat de un alt stat membru (statul emitent) în cazul în care, înainte de dobândirea permisului de conducere în statul emitent, a fost refuzată acordarea acestui permis în statul gazdă pentru motivul că nu au fost îndeplinite cerințele fizice și psihice necesare conducerii în siguranță a unui autovehicul?

2) în cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, aceste articole se opun ca un stat membru (statul gazdă) să refuze recunoașterea pe teritoriul său a unui permis de conducere eliberat de un alt stat membru (statul emitent) în cazul în care, înainte de dobândirea permisului de conducere în statul emitent, a fost refuzată acordarea acestui permis în statul gazdă pentru motivul că nu au fost îndeplinite cerințele fizice și psihice necesare conducerii în siguranță a unui autovehicul și, pe baza mențiunilor din permisul de conducere sau a oricăror alte informații incontestabile care provin de la statul emitent ori pe baza altor constatări neîndoielnice, în special eventuale informații furnizate de titularul permisului de conducere însuși sau alte constatări certe deținute de statul gazdă, se stabilește că a fost încălcată dispoziția privind reședința obișnuită prevăzută la articolul 7 alineatul (1) litera (b) din Directiva 91/439 […], respectiv la articolul 7 alineatul (1) litera (e) din Directiva 2006/126 […]

   — în măsura în care aceste alte constatări neîndoielnice, în special eventualele informații furnizate de titularul permisului de conducere însuși sau alte constatări certe deținute de statul gazdă nu sunt suficiente: informațiile relevante provin de asemenea de la statul emitent, în sensul jurisprudenței Curții de Justiție, în cazul în care acestea nu au fost transmise în mod direct de statul emitent, ci doar în mod indirect, sub forma unei comunicări, care se întemeiază pe astfel de informații și este efectuată de terți, în special ambasada statului gazdă în statul emitent?

3) se opun ca un stat membru (statul gazdă) să refuze recunoașterea pe teritoriul său a unui permis de conducere eliberat de un alt stat membru (statul emitent) în cazul în care condițiile formale pentru dobândirea permisului de conducere în statul emitent au fost respectate, însă se stabilește că ședereа a avut ca scop exclusiv obținerea permisului de conducere, fără a se urmări nicio altă finalitate protejată de dreptul Uniunii Europene, în special libertățile fundamentale prevăzute de TFUE și de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, precum și de Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale («turismul permiselor de conducere»)?"

Cu privire la întrebările preliminare

Observații introductive

25 Cu titlu introductiv, trebuie să se constate că întrebările adresate de instanța de trimitere privesc, pe de o parte, interpretarea dispozițiilor relevante din Directiva 91/439, și, pe de altă parte, cea a dispozițiilor relevante din Directiva 2006/126, care abrogă și înlocuiește această directivă.

26 Astfel, trebuie să se stabilească în ce măsură aceste dispoziții sunt aplicabile situației de fapt din acțiunea principală.

27 Potrivit guvernului german, numai dispozițiile Directivei 91/439 sunt aplicabile acțiunii respective. Astfel, din permisul de conducere obținut de domnul Akyüz în Republica Cehă ar rezulta că data emiterii acestui permis este 24 noiembrie 2008. Or, conform articolului 18 al doilea paragraf din

Directiva 2006/126, articolul 11 alineatul (4) din aceasta ar fi aplicabil începând cu 19 ianuarie 2009, adică ulterior datei de emitere a permisului respectiv. În schimb, Comisia consideră că prevederile Directivei 2006/126 sunt aplicabile cu privire la deplasarea efectuată în Germania de domnul Akyüz la data de 1 martie 2009.

28 Pe de o parte, din dosarul aflat pe rolul Curții rezultă că deplasările făcute de domnul Akyüz în Germania și care formează obiectul acțiunii principale au avut loc la 5 decembrie 2008 și la 1 martie 2009.

29 Pe de altă parte, deși decizia de trimitere menționează și data de 8 iunie 2009 ca fiind data la care i-ar fi fost eliberat domnului Akyüz permisul ceh de conducere, trebuie observat că din decizia respectivă rezultă că fotocopia permisului de conducere respectiv indică totuși faptul că acesta a fost eliberat pentru prima dată la 24 noiembrie 2008.

30 Rezultă, așadar, că permisul de conducere respectiv i-a fost eliberat domnului Akyüz de autoritățile cehe competente la 24 noiembrie 2008, aspect a cărui verificare revine instanței de trimitere. În ipoteza în care acest permis ar fi fost eliberat abia la 8 iunie 2009, domnul Akyüz nu ar fi fost în posesia unui permis ceh de conducere la data la care au avut loc deplasările care formează obiectul acțiunii principale, iar problema recunoașterii unui permis care nu ar fi fost eliberat decât ulterior acestor deplasări ar fi lipsită de relevanță în cadrul prezentei cauze.

31 Deși Directiva 91/439 este abrogată doar începând cu 19 ianuarie 2013, articolul 2 alineatul (1) și articolul 11 alineatul (4) din Directiva 2006/126 sunt totuși aplicabile începând cu 19 ianuarie 2009, în conformitate cu articolul 18 al doilea paragraf din aceasta.

32 Trebuie să se constate că articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2006/126 prevede recunoașterea reciprocă a permiselor de conducere eliberate de statele membre. Articolul 11 alineatul (4) al doilea paragraf din aceasta prevede totuși că un stat membru refuză să recunoască valabilitatea oricărui permis de conducere eliberat de un alt stat membru unei persoane al cărei permis de conducere face obiectul unei restricții, al unei suspendări sau al unei retrageri pe teritoriul statului membru anterior, indiferent dacă permisul respectiv a fost eliberat înainte de data la care dispoziția respectivă a devenit aplicabilă.

33 Rezultă de aici că dispozițiile respective sunt aplicabile *ratione temporis* în ceea ce privește a doua deplasare care face obiectul acțiunii principale, și anume deplasarea efectuată de domnul Akyüz la data de 1 martie 2009.

34 În aceste condiții, întrebările adresate de instanța de trimitere trebuie examinate atât prin raportare la articolul 1 alineatul (2) și la articolul 8 alineatele (2) și (4) din Directiva 91/439, cât și prin raportare la articolul 2 alineatul (1) și la articolul 11 alineatul (4) din Directiva 2006/126.

Cu privire la prima întrebare

35 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă prevederile articolului 1 alineatul (2) coroborate cu cele ale articolului 8 alineatele (2) și (4) din Directiva 91/439, precum și prevederile articolului 2 alineatul (1) coroborate cu cele ale articolului 11 alineatul (4) din Directiva 2006/126 trebuie interpretate în sensul că se opun reglementării unui stat membru gazdă care permite acestuia să refuze recunoașterea pe teritoriul său a unui permis de conducere emis într-un alt stat membru în cazul în care titularul acestui permis nu a fost, în statul membru gazdă, subiectul unei măsuri în sensul articolului 8 alineatul (4) din Directiva 91/439 sau al articolului 11 alineatul (4) al doilea paragraf din Directiva 2006/126, ci i s-a refuzat, în acest din urmă stat, eliberarea unui prim permis de conducere pentru motivul că nu îndeplinea, potrivit reglementării din acest stat, cerințele fizice și psihice necesare conducerii în siguranță a unui autovehicul.

36 Guvernul german consideră că, dacă unui solicitant i s-a refuzat eliberarea unui prim permis de conducere pentru motivul că nu îndeplinea cerințele fizice și psihice necesare conducerii în siguranță a unui autovehicul, faptul de a-i permite acestuia accesul la traficul rutier reprezintă un pericol cel puțin la fel de însemnat precum faptul de a permite un astfel de acces unor persoane care au fost lipsite de permisul de conducere pentru rațiuni analoage. Potrivit guvernului german, noțiunea „retragere” ar trebui, așadar, să fie interpretată în sens larg, astfel încât să includă și refuzul inițial de eliberare a unui permis de conducere.

37 Guvernul menționat invocă de asemenea necesitatea de a se ține cont de anumite drepturi fundamentale ale participanților la traficul rutier, cum ar fi dreptul la viață, dreptul la integritate al persoanei, precum și dreptul de proprietate, reafirmate în articolele 2, 3 și, respectiv, 17 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, cu care ar trebui să devină compatibile libertățile fundamentale și care ar impune ca statele membre să nu autorizeze, pe teritoriul lor, participarea la circulație a unui conducător despre care se cunoaște cu certitudine că prezintă un pericol însemnat pentru ceilalți participanți la traficul rutier.

38 Comisia adaugă că o persoană căreia i s-a refuzat eliberarea unui prim permis de conducere pentru motive care, dacă ar fi vizat un permis de conducere eliberat anterior, ar fi determinat limitarea, suspendarea, retragerea sau anularea acestuia ar trebui tratată la fel ca în cazul în care s-ar încadra în aceste situații. În plus, această împrejurare nu ar constitui un motiv pentru a i se acorda persoanei respective un tratament privilegiat în ceea ce privește măsurile aplicabile la locul său de reședință sau pentru a nu autoriza sau a nu obliga statele membre să aplice măsurile restrictive prevăzute în cazul în care sunt îndeplinite condițiile stabilite pentru aplicarea acestora.

39 Guvernul italian arată, în schimb, că prima întrebare adresată de instanța de trimitere nu cuprinde nicio referire la criteriul „reședinței obișnuite”. Deși speră într-o interpretare evolutivă a normelor de drept al Uniunii pentru a permite refuzul recunoașterii unui permis eliberat în împrejurări precum cele din acțiunea principală, acest guvern deduce de aici că prevederile articolului 1 alineatul (2) coroborate cu cele ale articolului 8 alineatele (2) și (4) din Directiva 91/439, precum și prevederile articolului 2 alineatul (1) coroborate cu cele ale articolului 11 alineatul (4) din Directiva 2006/126 nu par să permită un astfel de refuz.

40 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe consacrate a Curții, articolul 1 alineatul (2) din Directiva 91/439 prevede recunoașterea reciprocă, fără nicio formalitate, a permiselor de conducere emise de statele membre. Această dispoziție impune acestora din urmă o obligație clară și precisă, care nu lasă nicio marjă de apreciere în ceea ce privește măsurile care trebuie adoptate pentru a i se conforma (a se vedea în special Hotărârea din 19 februarie 2009, Schwarz, C-321/07, Rep., p. I-1113, punctul 75, și Hotărârea din 19 mai 2011, Grasser, C-184/10, Rep., p. I-4057, punctul 19). Trebuie să se constate că la fel se întâmplă în ceea ce privește articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2006/126, a cărui redactare este identică cu cea a articolului 1 alineatul (2) din Directiva 91/439.

41 Statului membru care a emis permisul îi revine obligația de a verifica dacă sunt îndeplinite condițiile minime impuse de dreptul Uniunii, în special cele referitoare la reședința obișnuită și la aptitudinea de a conduce, prevăzute la articolul 7 alineatul (1) din Directiva 91/439, și, în consecință, dacă este justificată emiterea unui permis de conducere (a se vedea Hotărârile Schwarz, punctul 76, și Grasser, punctul 20, citate anterior).

42 Din moment ce autoritățile unui stat membru au emis un permis de conducere în conformitate cu articolul 1 alineatul (1) din Directiva 91/439, celelalte state membre nu au dreptul să verifice respectarea condițiilor de emitere prevăzute de această directivă. Într-adevăr, deținerea unui permis de conducere emis de un stat membru trebuie considerată ca reprezentând dovada că, la momentul la care i-a fost emis permisul, posesorul acestuia îndeplinea condițiile menționate (a se vedea în special Hotărârile Schwarz, punctul 77, și Grasser, punctul 21, citate anterior).

43 După cum reiese din ultimul considerent al Directivei 91/439, articolul 8 alineatele (2) și (4) din aceasta permite totuși statelor membre, în anumite împrejurări și în special din motive de siguranță a traficului rutier, să aplice propriile dispoziții naționale privind limitarea, suspendarea, retragerea și anularea permisului de conducere în privința oricărui posesor al unui permis care are reședința obișnuită pe teritoriul acestora (Hotărârea Schwarz, citată anterior, punctul 79).

44 Astfel, articolul 8 alineatul (4) primul paragraf din Directiva 91/439 permite unui stat membru să refuze recunoașterea valabilității unui permis de conducere obținut într-un alt stat membru de o persoană care, pe teritoriul primului stat membru, este subiectul unei măsuri de limitare, de suspendare, de retragere sau de anulare a permisului. Articolul 11 alineatul (4) al doilea paragraf din Directiva 2006/126 prevede, la rândul său, că un stat membru este obligat să refuze să recunoască valabilitatea oricărui permis de conducere eliberat de un alt stat membru unei persoane al cărei permis de conducere face obiectul unei restricții, al unei suspendări sau al unei retrageri pe teritoriul statului membru anterior.

45 Cu toate acestea, Curtea a amintit în repetate rânduri că posibilitatea prevăzută la articolul 8 alineatul (4) din Directiva 91/439 constituie o derogare de la principiul general al recunoașterii reciproce a permiselor de conducere și este, astfel, de strictă interpretare (a se vedea în special Hotărârea din 20 noiembrie 2008, Weber, C-1/07, Rep., p. I-8571, punctul 29, Hotărârea Schwarz, citată anterior, punctul 84, și Ordonanța din 2 decembrie 2010, Scheffler, C-334/09, Rep., p. I-12379, punctul 63).

46 Astfel, excepțiile de la obligația de recunoaștere fără alte formalități a permiselor de conducere emise în statele membre, care asigură un echilibru între acest principiu și principiul siguranței rutiere, nu pot fi interpretate în sens larg fără să se golească de conținut principiul recunoașterii reciproce a permiselor de conducere emise în statele membre conform Directivei 91/439 (a se vedea în acest sens Ordonanța din 9 iulie 2009, Wierer, C-445/08, punctul 52, și Ordonanța Scheffler, citată anterior, punctul 63).

47 În cazul de față, se impune să se constate că refuzul de a elibera un prim permis de conducere nu figurează printre ipotezele care pot determina nerecunoașterea de către un stat membru a unui permis de conducere eliberat într-un alt stat membru în conformitate cu articolul 8 alineatul (4) din Directiva 91/439 și cu articolul 11 alineatul (4) al doilea paragraf din Directiva 2006/126.

48 Trebuie arătat că, în cadrul ședinței de audiere a pledoariilor, guvernul german a susținut în esență că, dacă refuzul de a elibera un prim permis de conducere într-un stat membru se întemeiază pe deficiențe grave, neavute în vedere de Directiva 91/439, cum ar fi un potențial ridicat de agresivitate a solicitantului, acest stat membru nu este obligat să recunoască un permis de conducere emis ulterior persoanei interesate într-un alt stat membru.

49 Pe de altă parte, potrivit guvernului respectiv, pentru a putea fi recunoscut permisul de conducere eliberat într-un alt stat membru ulterior refuzului de eliberare a unui prim permis de conducere pe teritoriul statului membru gazdă, este necesar ca, înainte de eliberarea permisului de conducere persoanei interesate de către celălalt stat membru, acesta din urmă să fie informat de către statul membru gazdă cu privire la motivele care au determinat refuzul eliberării și să verifice dacă aceste motive au dispărut.

50 Această argumentare nu poate fi reținută.

51 Astfel, trebuie să se constate de la bun început că, deși refuzul eliberării unui prim permis de conducere poate fi cu siguranță bazat în parte pe comportamentul solicitantului, un astfel de refuz, care are loc în cadrul unei proceduri administrative, nu poate să constituie, spre deosebire de ipotezele prevăzute la articolul 8 alineatele (2) și (4) din Directiva 91/439 și la articolul 11 alineatul (4) al doilea paragraf din Directiva 2006/126, sancțiunea pentru o infracțiune săvârșită de acest solicitant.

52 În plus, trebuie să se constate că eliberarea unui prim permis de conducere ar putea fi refuzată pentru alte motive decât cele care justifică limitarea, suspendarea, retragerea sau anularea unui permis.

53 În această privință, din al patrulea considerent al Directivei 91/439 și din considerentul (8) al Directivei 2006/126 rezultă că acestea nu prevăd decât un nivel minim de armonizare a dispozițiilor naționale privind cerințele pentru eliberarea unui permis de conducere. Statele membre pot astfel să păstreze sau să adopte dispoziții mai restrictive în materie.

54 În ceea ce privește aptitudinea fizică și psihică de a conduce, Curtea a subliniat că faptul că, în conformitate cu punctul 5 din anexa III la Directiva 91/439, un stat membru poate impune, la emiterea unui permis de conducere, un examen medical mai sever decât cele menționate în anexa respectivă nu aduce atingere obligației acestui stat membru de a recunoaște permisele de conducere emise de celelalte state membre conform acestei directive (a se vedea Hotărârea din 26 iunie 2008, Wiedemann și Funk, C-329/06 și C-343/06, Rep., p. I-4635, punctul 53).

55 Trebuie să se constate, pe de o parte, că soluția preconizată de guvernul german ar implica să fie realizată o examinare a motivelor care nu au fost luate în considerare de Directiva 91/439 sau de Directiva 2006/126 și care sunt invocate de un stat membru pentru a refuza eliberarea unui permis de conducere pentru a stabili care sunt cele care ar putea determina refuzul recunoașterii de către acest stat membru a unui permis de conducere eliberat ulterior într-un alt stat membru. Posibilitatea unui stat membru de a refuza recunoașterea unui permis de conducere emis într-un alt stat membru ar depinde astfel de gravitatea motivului, neluat în considerare de Directiva 91/439 sau de Directiva 2006/126, pe baza căruia a fost refuzată eliberarea unui prim permis de conducere în primul stat membru. În lipsa unor indicații în această privință în Directiva 91/439 și în Directiva 2006/126, o astfel de soluție nu poate fi avută în vedere.

56 Pe de altă parte, a permite statului membru gazdă să nu recunoască un permis de conducere eliberat într-un alt stat membru, pentru motivul că titularului acestui permis i s-a refuzat eliberarea unui prim permis de conducere în primul stat, iar statul membru care eliberează permisul nu a verificat dacă motivele care au determinat respectivul refuz de eliberare au dispărut, ar avea ca efect ca statul membru care a prevăzut cerințele cele mai restrictive pentru eliberarea unui permis de conducere să poată stabili pragul cerințelor pe care ar trebui să le respecte celelalte state membre pentru ca permisele de conducere eliberate pe teritoriul acestora din urmă să poată fi recunoscute pe teritoriul primului stat.

57 În acest context, trebuie amintit că a admite ca un stat membru să aibă dreptul de a se întemeia pe propriile dispoziții naționale pentru a se opune la nesfârșit recunoașterii unui permis eliberat într-un alt stat membru ar reprezenta însăși negarea principiului recunoașterii reciproce a permiselor de conducere, care constituie elementul esențial al sistemului instituit prin Directiva 91/439 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 aprilie 2004, Kapper, C-476/01, Rec., p. I-5205, punctul 77, și Ordonanța din 28 septembrie 2006, Kremer, C-340/05, punctul 30).

58 Din toate considerațiile de mai sus rezultă că refuzul de eliberare a unui prim permis de conducere nu poate fi asimilat ipotezelor prevăzute la articolul 8 alineatele (2) și (4) din Directiva 91/439 și la articolul 11 alineatul (4) din Directiva 2006/126, care pot determina nerecunoașterea de către un stat membru a unui permis de conducere eliberat într-un alt stat membru.

59 Având în vedere cele de mai sus, trebuie să se răspundă la prima întrebare că prevederile articolului 1 alineatul (2) coroborate cu cele ale articolului 8 alineatele (2) și (4) din Directiva 91/439, precum și prevederile articolului 2 alineatul (1) coroborate cu cele ale articolului 11 alineatul (4) din Directiva 2006/126 trebuie interpretate în sensul că se opun reglementării unui stat membru gazdă care permite acestuia să refuze recunoașterea pe teritoriul său a unui permis de conducere emis într-un alt stat membru în cazul în care titularul acestui permis nu a fost, în statul membru gazdă, subiectul unei măsuri în sensul articolului 8 alineatul (4) din Directiva 91/439 sau al articolului 11 alineatul (4) al

doilea paragraf din Directiva 2006/126, ci i s-a refuzat, în acest din urmă stat, eliberarea unui prim permis de conducere pentru motivul că nu îndeplinea, potrivit reglementării din acest stat, cerințele fizice și psihice necesare conducerii în siguranță a unui autovehicul.

Cu privire la a doua și la a treia întrebare

60 Prin intermediul celei de a doua și al celei de a treia întrebări, care trebuie examinate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă prevederile articolului 1 alineatul (2) coroborate cu cele ale articolului 8 alineatele (2) și (4) din Directiva 91/439, precum și prevederile articolului 2 alineatul (1) coroborate cu cele ale articolului 11 alineatul (4) din Directiva 2006/126 trebuie interpretate în sensul că se opun de asemenea unui refuz de recunoaștere precum cel menționat la punctul anterior, pe de o parte, în cazul în care ar fi dovedit în plus, pe baza informațiilor transmise de statul membru emitent, nu în mod direct, ci doar în mod indirect, sub forma unei comunicări bazate pe informații care provin din statul membru emitent și realizate de terți, în special serviciile ambasadei statului gazdă în statul emitent, faptul că titularul permisului de conducere în discuție nu îndeplinea cerința privind reședința obișnuită în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (b) din Directiva 91/439 sau al articolului 7 alineatul (1) litera (e) din Directiva 2006/126 la data eliberării acestui permis și, pe de altă parte, în cazul în care cerințele formale necesare pentru eliberarea acestuia în statul membru emitent ar fi fost desigur respectate, dar s-a dovedit că reședința solicitantului în ultimul stat membru nu urmărea decât obținerea respectivului permis de conducere.

61 Trebuie amintit că, astfel cum susține guvernul german, nerespectarea condiției privind domiciliul în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (b) din Directiva 91/439 poate justifica, în sine, refuzul unui stat membru de a recunoaște permisul de conducere emis de un alt stat membru (a se vedea Hotărârea din 13 octombrie 2011, Apelt, C-224/10, Rep., p. I-9601, punctul 34).

62 Astfel, din jurisprudența Curții rezultă că articolul 1 alineatul (2), articolul 7 alineatul (1) litera (b), precum și articolul 8 alineatele (2) și (4) din Directiva 91/439 nu se opun ca un stat membru gazdă să refuze recunoașterea pe teritoriul său a permisului de conducere emis într-un alt stat membru în cazul în care se stabilește, nu în funcție de informațiile care provin de la statul membru gazdă, ci pe baza unor mențiuni care figurează chiar pe permisul de conducere sau a altor informații incontestabile care provin de la statul membru care a emis permisul, că nu a fost îndeplinită condiția privind domiciliul prevăzută la articolul 7 alineatul (1) litera (b) (a se vedea în acest sens Hotărârile Wiedemann și Funk, punctul 72, și Grasser, punctul 33, citate anterior).

63 Astfel cum a reținut deja Curtea la punctul 33 din Hotărârea Grasser, citată anterior, faptul că statul membru gazdă nu a aplicat posesorului permisului o măsură în sensul articolului 8 alineatul (2) din directiva menționată este lipsit de relevanță în această privință.

64 Aceste considerații sunt aplicabile în cazul articolului 2 alineatul (1) și al articolului 11 alineatul (4) din Directiva 2006/126 în ceea ce privește nerespectarea cerinței privind reședința obișnuită.

65 Astfel cum decurge din cuprinsul punctului 46 din prezenta hotărâre, această excepție de la obligația de recunoaștere fără alte formalități a permiselor de conducere emise în statele membre, care asigură un echilibru între principiul recunoașterii reciproce a permiselor de conducere și principiul siguranței rutiere, nu poate fi interpretată în sens larg fără să se golească de conținut principiul recunoașterii reciproce (a se vedea în acest sens Ordonanța Wierer, citată anterior, punctul 52).

66 Enumerarea, astfel cum apare la punctul 62 din prezenta hotărâre, a surselor de informare pe care se poate întemeia statul membru gazdă pentru a refuza recunoașterea unui permis de conducere emis într-un alt stat membru, fără să recurgă nici la asistența reciprocă, nici la procedura schimbului de informații prevăzută la articolul 12 alineatul (3) din Directiva 91/439 și la articolul 15 din Directiva 2006/126, este, așadar, limitativă și exhaustivă (a se vedea în acest sens Ordonanța Wierer, citată anterior, punctul 53).

67 Pentru ca o informație să poată fi calificată drept informație incontestabilă care provine de la statul membru emitent și care atestă că titularul permisului de conducere nu avea reședința în acest din urmă stat la data eliberării permisului de conducere, trebuie ca aceasta să emane de la o autoritate a statului membru respectiv.

68 În acțiunea principală, rezultă din cele de mai sus că, dacă autoritățile germane ar dispune de informații incontestabile din partea autorităților cehe, care să ateste că domnul Akyüz nu avea reședința obișnuită pe teritoriul Republicii Cehe la data la care i s-a eliberat un permis de conducere de către acest stat membru, acestea ar fi îndreptățite să refuze recunoașterea permisului menționat. Principiul recunoașterii reciproce se opune unui refuz întemeiat pe orice altă informație (a se vedea în acest sens Ordonanța Wierer, citată anterior, punctul 59).

69 În această privință, nu este exclus ca informațiile obținute din partea autorităților de la evidența populației din statul membru emitent să poată fi considerate astfel de informații (Ordonanța Wierer, citată anterior, punctul 61).

70 În schimb, explicațiile sau informațiile pe care le-a furnizat titularul unui permis în cursul procedurii administrative sau judiciare în executarea unei obligații de cooperare care îi este impusă potrivit dreptului național al statului membru gazdă nu pot fi calificate drept informații incontestabile care provin de la statul membru emitent și care să ateste că titularul nu avea reședința în acest ultim stat la data eliberării permisului său de conducere (Ordonanța Wierer, citată anterior, punctul 54).

71 Împrejurarea că sunt transmise informații de către statul membru emitent către autoritățile competente ale statului membru gazdă nu în mod direct, ci doar în mod indirect, sub forma unei comunicări realizate de terți, nu este, în sine, de natură să excludă ca aceste informații să poată fi considerate că emană de la statul membru emitent dacă acestea provin de la o autoritate a celui din urmă stat.

72 Prin urmare, astfel cum susțin guvernul german și, în esență, Comisia, simplul fapt că autoritățile competente ale statului membru gazdă intervin prin intermediul reprezentanței lor în statul membru emitent pentru a obține astfel de informații de la autoritățile competente ale statului membru emitent nu exclude ca aceste informații să fie considerate că emană de la cel din urmă stat.

73 Revine instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă informațiile obținute în împrejurări precum cele din acțiunea principală pot fi calificate ca informații care emană de la statul membru emitent.

74 Dacă este cazul, revine tot instanței de trimitere sarcina de a evalua informațiile respective și de a aprecia dacă acestea constituie informații incontestabile, care atestă faptul că titularul permisului de conducere nu avea reședința obișnuită pe teritoriul statului membru emitent la data eliberării permisului de conducere.

75 În cadrul respectivei aprecieri a informațiilor care emană de la statul membru emitent de care dispune instanța de trimitere, aceasta poate să țină cont de toate împrejurările litigiului cu care este sesizată. Instanța poate lua în considerare printre altele eventuala împrejurare că informațiile care emană de la statul membru emitent indică faptul că titularul permisului de conducere nu a fost prezent pe teritoriul acestui stat decât pentru o perioadă extrem de scurtă și și-a stabilit o reședință pur fictivă pe teritoriul acestuia, doar în scopul de a eluda aplicarea unor cerințe mai restrictive prevăzute pentru eliberarea unui permis de conducere în statul membru în care are reședința reală.

76 Cu toate acestea, trebuie subliniat că, fiind inerent exercitării dreptului său de liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre care este conferit cetățenilor Uniunii prin articolul 21 alineatul (1) TFUE și recunoscut prin Directiva 91/439 și prin Directiva 2006/126, faptul că titularul unui permis de conducere și-a stabilit reședința într-un anumit stat membru în scopul de a beneficia de o legislație mai puțin constrângătoare cu privire la cerințele pentru eliberarea permisului de conducere (a se vedea, prin analogie, Hotărârea din 9 martie 1999, Centros, C-212/97, Rec., p. I-1459, punctul 27) nu

permite, prin el însuși, dovedirea nerespectării cerinței privind reședința obișnuită, astfel cum este prevăzută la articolul 7 alineatul (1) litera (b) și la articolul 7 alineatul (1) litera (e) din directivele respective, care să justifice refuzul din partea unui stat membru de a recunoaște permisul de conducere eliberat într-un alt stat membru.

77 Având în vedere cele de mai sus, trebuie să se răspundă la a doua și la a treia întrebare că prevederile articolului 1 alineatul (2) coroborate cu cele ale articolului 8 alineatele (2) și (4) din Directiva 91/439, precum și prevederile articolului 2 alineatul (1) coroborate cu cele ale articolului 11 alineatul (4) din Directiva 2006/126 trebuie interpretate în sensul că nu se opun reglementării unui stat membru gazdă care permite acestuia să refuze să recunoască, pe teritoriul său, permisul de conducere eliberat într-un alt stat membru în cazul în care se stabilește, pe baza unor informații incontestabile care emană de la statul membru emitent, că titularul permisului de conducere nu îndeplinea cerința privind reședința obișnuită prevăzută la articolul 7 alineatul (1) litera (b) din Directiva 91/439 și la articolul 7 alineatul (1) litera (e) din Directiva 2006/126 la data eliberării acestui permis. În această privință, împrejurarea că aceste informații sunt transmise de statul membru emitent către autoritățile competente ale statului membru gazdă nu în mod direct, ci doar în mod indirect, sub forma unei comunicări realizate de terți, nu este, în sine, de natură să excludă ca aceste informații să poată fi considerate că emană de la statul membru emitent dacă acestea provin de la o autoritate a acestui din urmă stat membru. Revine instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă informațiile obținute în împrejurări precum cele din acțiunea principală pot fi calificate ca informații care emană de la statul membru emitent, precum și, după caz, de a evalua informațiile respective și de a aprecia, ținând cont de toate circumstanțele litigiului cu care este sesizată, dacă acestea constituie informații incontestabile care atestă faptul că titularul permisului nu avea reședința obișnuită pe teritoriul celui din urmă stat la data eliberării permisului de conducere.

Cu privire la cheltuielile de judecată

78 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

1) **Prevederile articolului 1 alineatul (2) coroborate cu cele ale articolului 8 alineatele (2) și (4) din Directiva 91/439/CEE a Consiliului din 29 iulie 1991 privind permisele de conducere, precum și prevederile articolului 2 alineatul (1) și cele ale articolului 11 alineatul (4) din Directiva 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 2006 privind permisele de conducere trebuie interpretate în sensul că se opun reglementării unui stat membru gazdă care permite acestuia să refuze recunoașterea pe teritoriul său a unui permis de conducere emis într-un alt stat membru în cazul în care titularul acestui permis nu a fost, în statul membru gazdă, subiectul unei măsuri în sensul articolului 8 alineatul (4) din Directiva 91/439 sau al articolului 11 alineatul (4) al doilea paragraf din Directiva 2006/126, ci i s-a refuzat, în acest din urmă stat, eliberarea unui prim permis de conducere pentru motivul că nu îndeplinea, potrivit reglementării din acest stat, cerințele fizice și psihice necesare conducerii în siguranță a unui autovehicul.**

2) **Respectivele prevederi coroborate trebuie interpretate în sensul că nu se opun reglementării unui stat membru gazdă care permite acestuia să refuze să recunoască, pe teritoriul său, permisul de conducere eliberat într-un alt stat membru în cazul în care se stabilește, pe baza unor informații incontestabile care emană de la statul membru emitent, că titularul permisului de conducere nu îndeplinea cerința privind reședința obișnuită prevăzută la articolul 7 alineatul (1) litera (b) din Directiva 91/439 și la articolul 7 alineatul (1) litera (e)**

din Directiva 2006/126 la data eliberării acestui permis. În această privință, împrejurarea că aceste informații sunt transmise de statul membru emitent către autoritățile competente ale statului membru gazdă nu în mod direct, ci doar în mod indirect, sub forma unei comunicări realizate de terți, nu este, în sine, de natură să excludă ca aceste informații să poată fi considerate că emană de la statul membru emitent dacă acestea provin de la o autoritate a acestui din urmă stat.

Revine instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă informațiile obținute în împrejurări precum cele din acțiunea principală pot fi calificate ca informații care emană de la statul membru emitent, precum și, după caz, de a evalua informațiile respective și de a aprecia, ținând cont de toate circumstanțele litigiului cu care este sesizată, dacă acestea constituie informații incontestabile care atestă faptul că titularul permisului nu avea reședința obișnuită pe teritoriul celui din urmă stat la data eliberării permisului de conducere.

Semnături